

schakeeringen, de zedekundige literatuur ieder jaar met nieuwe werken vergroot en menigmaal verrijkt. Terwijl eindelijk de moderne Theologie — om deze, naar het mij voorkomt min juiste, benaming nu maar kortheds-halve te gebruiken — in het buitenland en ook in ons land haar ethica ijverig beoefend ziet.

Hiertegenover nu maakt de Gereformeerde Theologie een vrij poover figuur. Want wel gaf de congregationalistische prediker NEWMAN SMYTH ons in 1893 zijn *Christian Ethics*, doch het komt mij voor, dat dit werk, hoe uitnemend ook, vooral waar het de sociale problemen ter sprake brengt, niet voldoet aan de eischen eener Gereformeerde ethiek. Terwijl eindelijk DR. KUYPER in zijn *E Voto*, bij de behandeling van het 3^e deel van den Heidelbergischen Catechismus, niet bedoelde een theologische ethiek te leveren, maar een proeve van symboolverklaring.

Deze armoede van onzen tijd aan specifiek Gereformeerde ethische studie — zoo scherp afstekend tegen den rijkdom van het verleden, vindt, naar ik meen, haar verklaring in den nog betrekkelijk korten tijd waarin de wetenschap der Gereformeerde Theologie, na een winterslaap van ongeveer een eeuw, weer tot ontwaking is gekomen. En ook na die eerste ontwaking moest eerst bezinning volgen, kon van een vruchtbare beoefening harer verschillende deelen sprake zijn. Vooraf toch moest het wezen en het organisme der Gereformeerde Theologie in samenhang gebracht met het wetenschappelijk bewustzijn van onzen tijd. Dan, dit is sedert een drietal jaren geschied, nu mijn hooggeachte ambtgenoot KUYPER ons in zijn *Encyclopaedie der heilige Godgeleerdheid* een klaar en duidelijk bestek van heel de Gereformeerde Theologie naar de behoeften onzer dagen heeft voorgeteekend.

Geschied, ook voor een voornaam deel van het groote geheel, sedert de hoogleeraar BAVINCK ons, voor de koningin onder de Theologische vakken, in zijn *Gereformeerde Dogmatiek*, wier voltooiing wij hem zoo van harte toewensen, wel zelfstandig, maar toch in schoone overeenstemming met KUYPER, een gelijksoortigen dienst bewees.

Bij dezen stand van zaken zult gij het kunnen verstaan, dat ik, tot wiens taak aan onze Universiteit onder meer behoort de theologische ethiek te doceeren, eenige oogenblikken uw aandacht kom vragen voor „de ethiek in de Gereformeerde Theologie”.

Wat onder Gereformeerde Theologie is te verstaan, behoeft aan onze